

Forsøg med husdyrgødning

Resultater af markforsøg, 2023

Promilleafgiftsfonden for landbrug

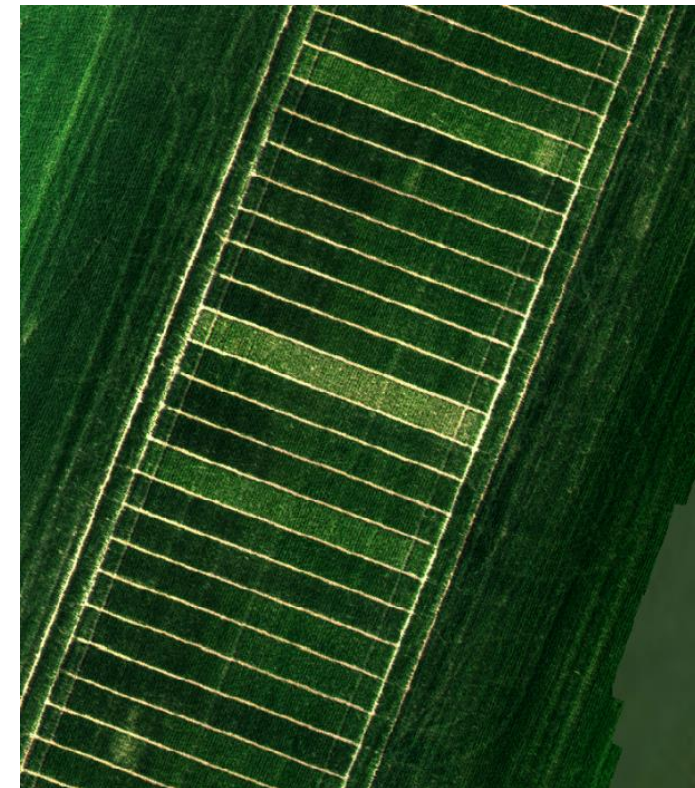

Martin Nørregaard Hansen
Landskonsulent, SEGES Innovation

Plantekongres, 10. januar, 2024

Landsforsøg i 2023

- **Gylle til vårsæd (klima- og gødningseffekt)**
  - Gylletype
  - Nitrifikationshæmmere
  - Udbringningstidspunkt
  - Udbringningsteknologi
- **Gylle til vintersæd (klima- og gødningseffekt)**
  - Gylletype
  - Nitrifikationshæmmer
  - Udbringningsteknologi
- **Afgasset biomasse (gødningseffekt)**
  - Forskelle mellem biogasanlæg
  - Separation
  - N₂-applied
  - Udbringningsteknologien

Gødningseffekter ved udbringning af gylle til vårsæd

Hvad har vi gjort?

- Bestemt gødningseffekter af kvæggylle udbragt til vårbyg med følgende teknologier
  - Nedfældning
  - Slæbesko (Bomech)
  - Tilsætning af nitrifikationshæmmer
  - Tilsætning af biokul (biochar)
  - Udbringningstidspunkt

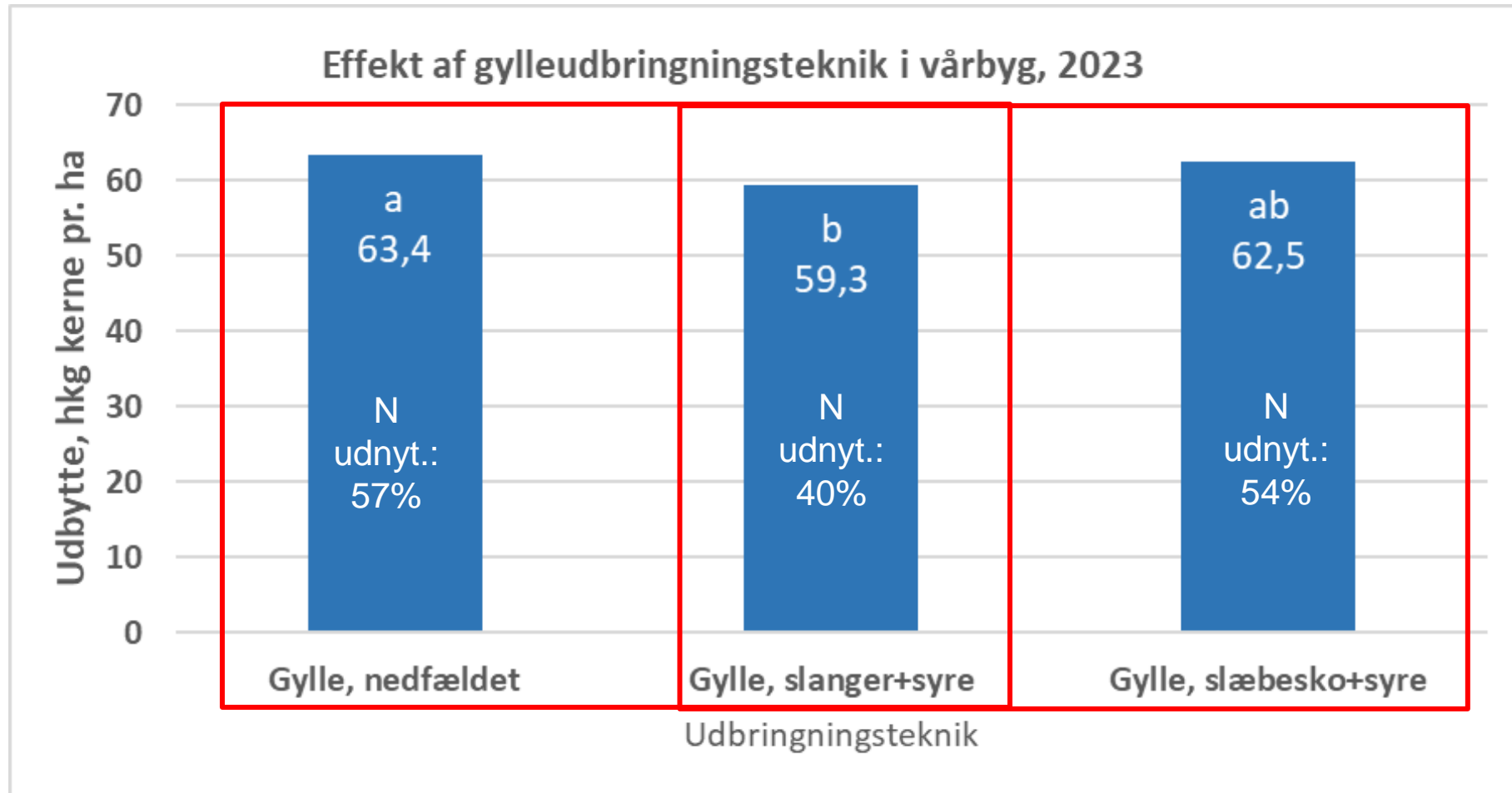

Nedfældning er godt!

Merudbytte nedfældning: 4,1 hkg pr. ha

Merudbytte slæbesko: 3,2 hkg pr. ha

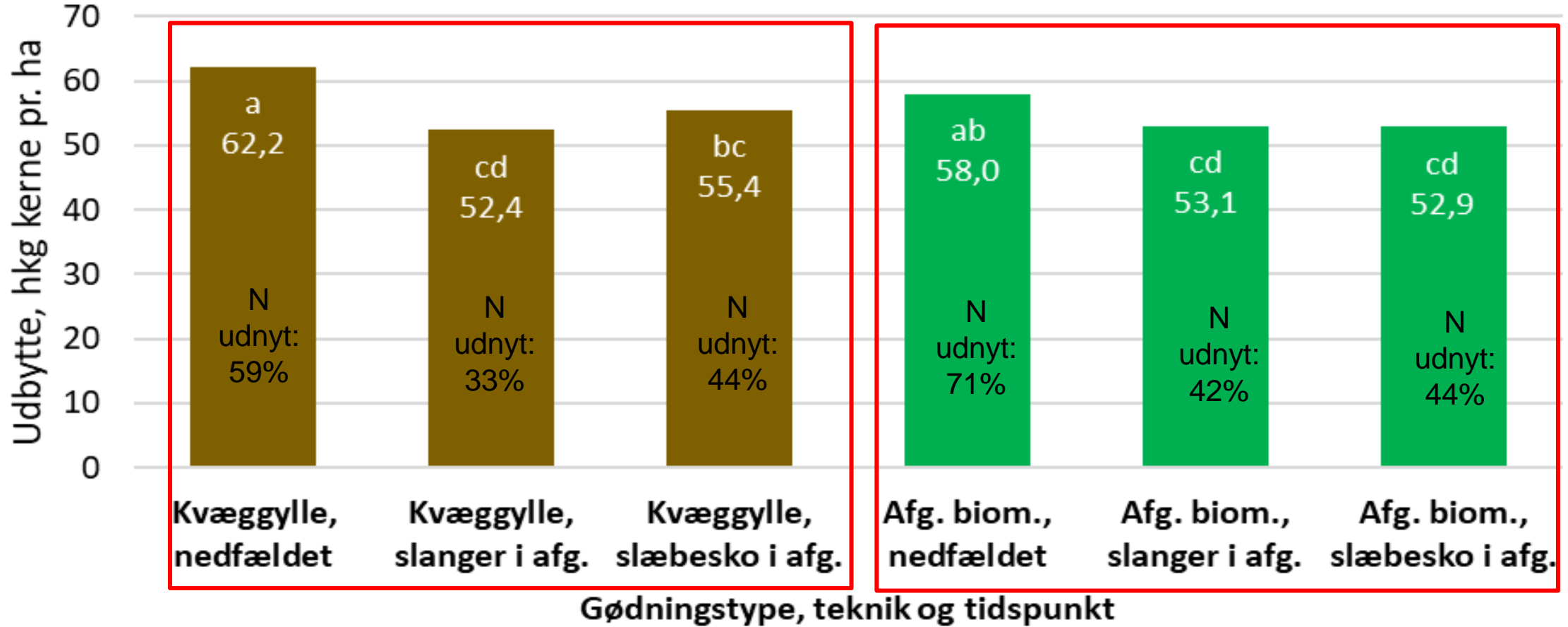
Seks forsøg, kvæggylle før såning, 2023, JB 3-4

Nedfældning før såning giver højere gødningseffekt end udlægning i den **etablerede** afgrøde

Tre forsøg i vårbyg, 2023, JB 4

Udbringningstidspunkt, teknik og gødningstype i vårbyg

Ingen udbytteeffekt ved tilsætning af nitrifikationshæmmer (NI) og biokul til gylle udbragt til vårsæd

Seks forsøg, 2023, JB 3-4

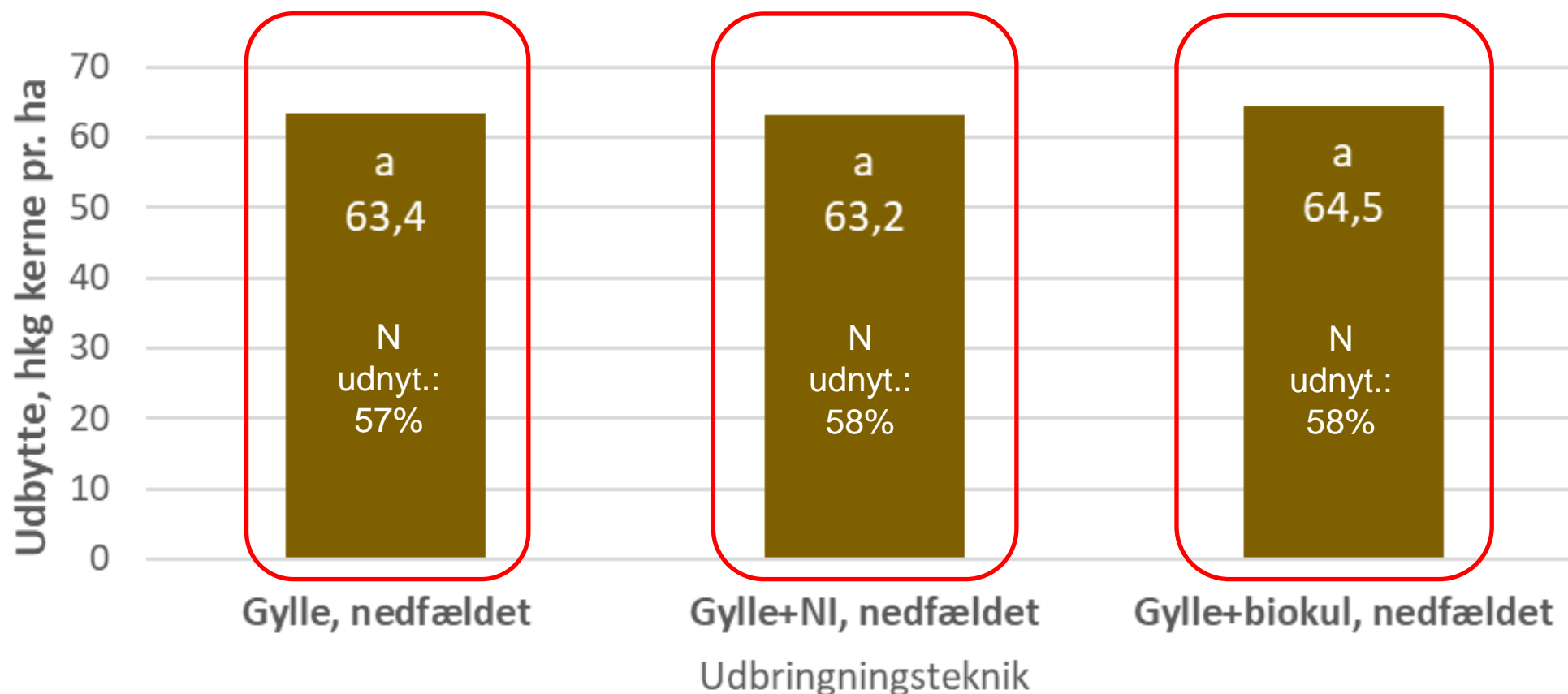

Nitrifikationshæmmer
Vizura (2 l pr. ha)

Biokul (biochar),
pyrolyseret
fiberfraktion fra
Stiesdal.
(1,5 tons pr. ha)

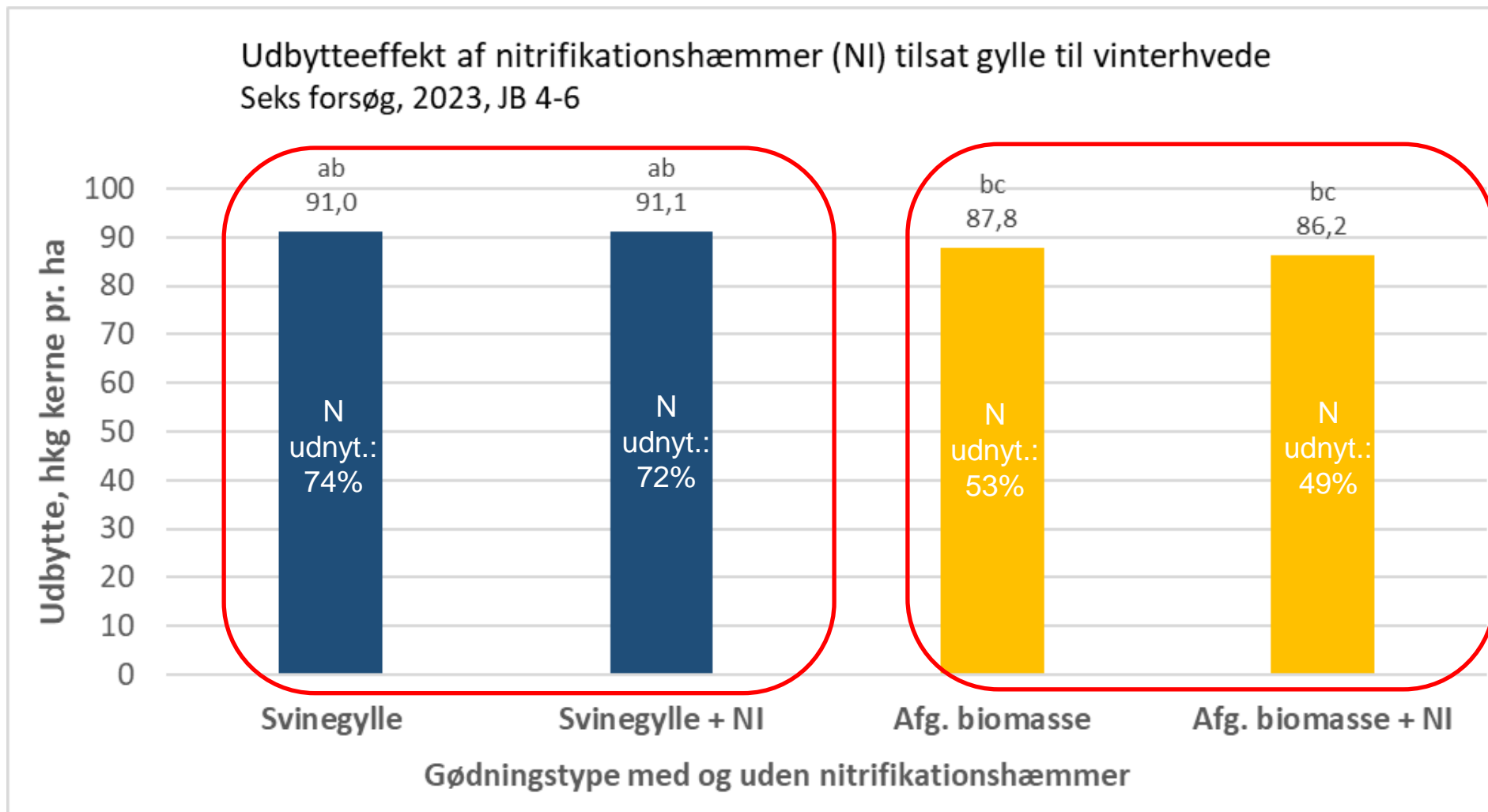
Effekt af gylleudbringningsteknik i vårbyg, 2023

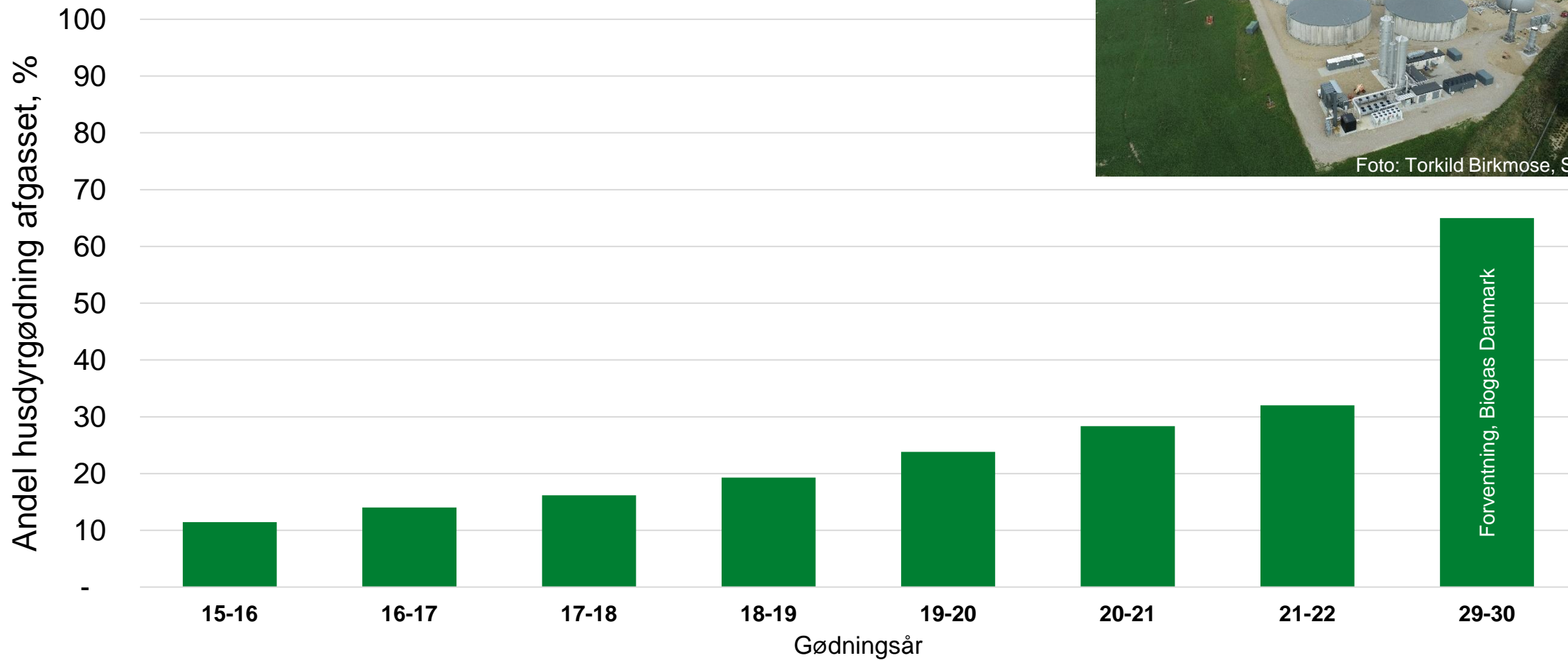
Ingen udbytteeffekt ved tilsætning af nitrifikationshæmmer (NI) til gylle udbragt til vintersæd

Nitrifikationshæmmer
Vizura (2 l pr. ha)

En stigende andel af husdyrgødningen afgasses

Udfordringer med afgasset biomasse: Tørstofindholdet stiger og andelen af ammoniumkvælstof falder

Afgasset biomasse i gylletank

Foto: Kristian F. Nielsen, SEGES

Landmænd oplever, at tørstofrig afgasset biomasse bliver liggende på jordoverfladen efter udbringningen

Kan vi ikke bare fjerne tørstofproblemet ved separering?

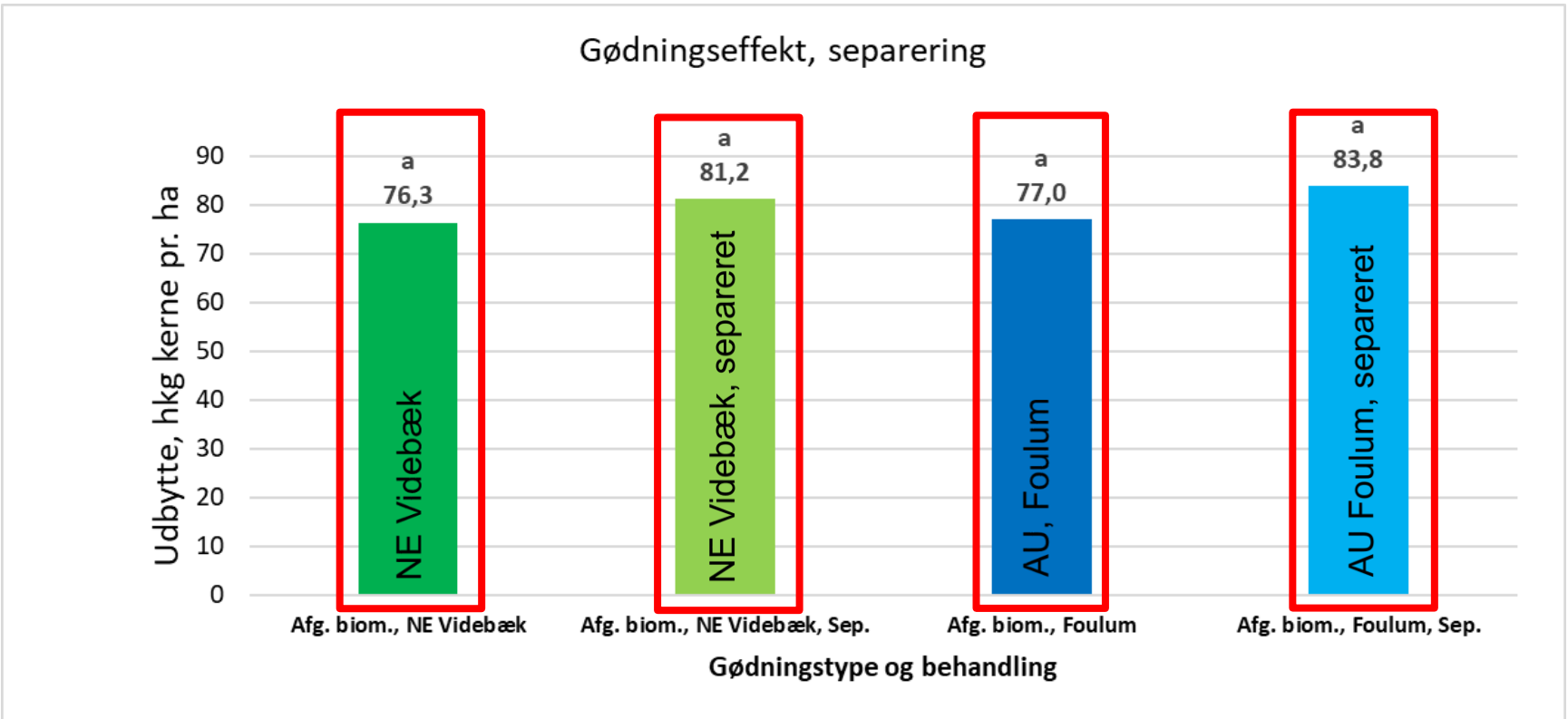
Afgasset biomasse
14 dage efter udbringning

Separeret afgasset biomasse
14 dage efter udbringning

Gødningseffekter ved separering af afgasset biomasse

Tre forsøg i vinterhvede, 2023, JB 3-4

Effekter af separering

(ved dekantercentrifugering)

- Merudbytte, 5 til 7 hkg pr. ha
- Højere N udnyttelse (værdital)

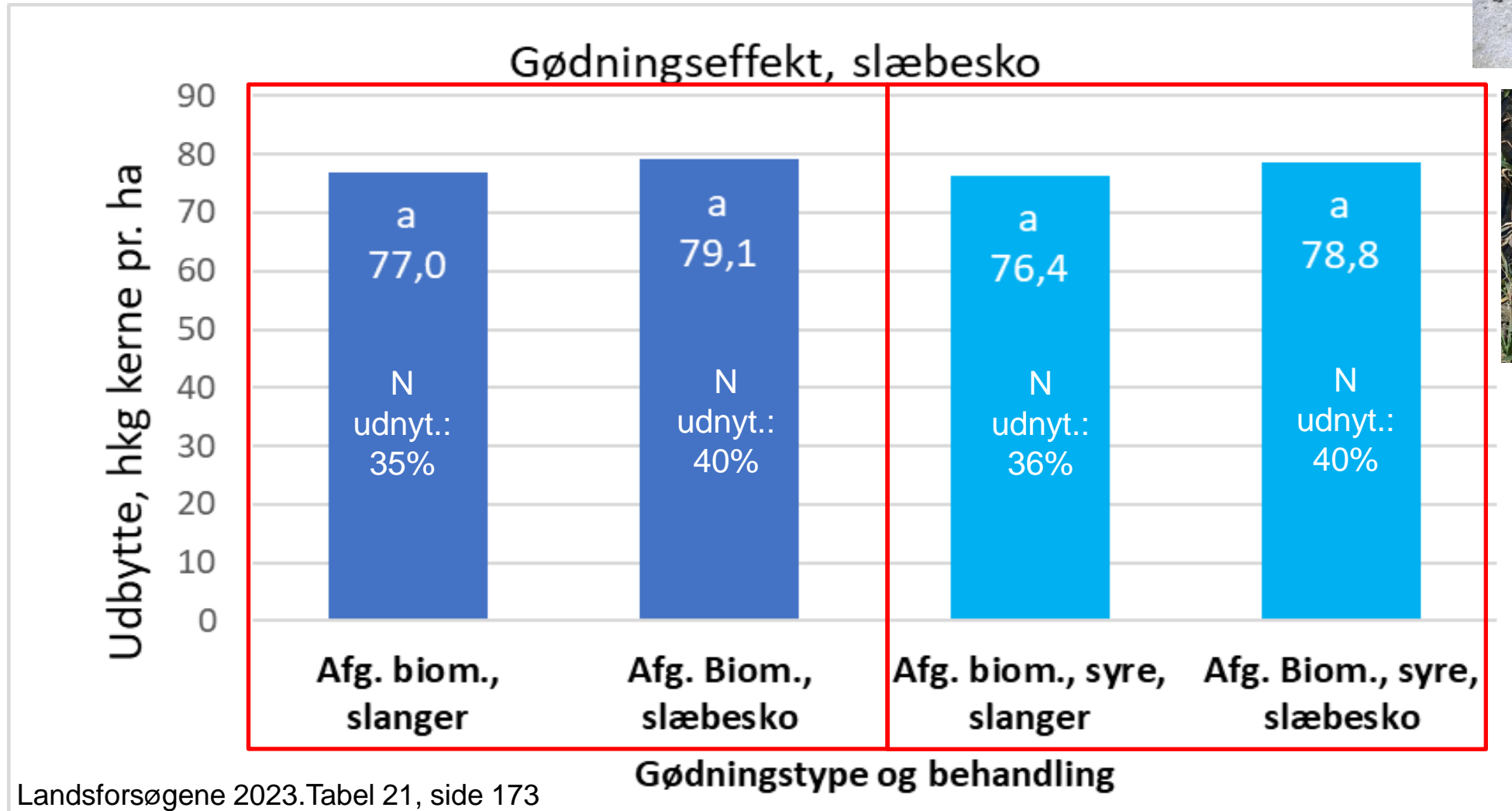
Gylledata og værdital	Metode udbringning	Udbragt, ton pr. ha	Tørstof, pct.	NH4-N, kg pr. ton	Total N, kg pr. ton	NH4-N, pct. af total N	Syre, l pr ton gylle	pH i gylle	Værdital
7. Afg. biom., NE Videbæk	Slangeudl.	40	6,7	2,7	4,2	64	-	8,2	37
9. Sep. afg. biom., NE Videbæk	Slangeudl.	37	4,8	2,5	3,9	64	-	7,7	57
8. Afg. biom., Foulum	Slangeudl.	56	5,5	2,0	3,3	60	-	8,3	35
10. Sep. afg. biom., Foulum	Slangeudl.	60	3,2	1,8	2,8	64	-	8,1	61

Gødningseffekt ved udlægning med slæbesko (Bomech)

Tre forsøg i vinterhvede, 2023, JB 3-4

Tendens til 2 hkg merudbytte og højere N-udnyttelse

Sammenfatning af resultater for 2023

- Signifikant højere udbytte ved nedfældning sammenlignet med slæbeslangeudlægning af forsuret gylle
- Signifikant højere udbytte ved nedfældning før såning end ved udlægning i den etablerede afgrøde
- Udbringning med slæbesko gav tendens til højere udbytte
- Separering af afgasset biomasse gav tendens til højere udbytte
- Tilsætning af nitrifikationshæmmer giver ikke til højere gødningseffekt i kornafgrøder

**Tak for indsats og positiv indspil fra
forsøgsheder, Aarhus Universitet og
Teknologisk Institut**

Spørgsmål, kommentarer?

Nyt fra forsøgene med handelsgødning

Kristian F. Nielsen

10. januar 2024

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Kvælstofbehov 2023

Kvælstofbehov 2023 - vinterhvede

Vinterhvede	2018-2022		2023			
	Pct. råprotein i kerne-tørstof	Udb. og merudb. hkg kerne pr. ha	Kar. for lejesæd ved høst ¹⁾	Pct. råprotein i kerne-tørstof	Udbytte, kg N i kerne pr. ha	Udb. og merudb. hkg kerne pr. ha
<i>Forfrugt korn</i>						
<i>Antal forsøg</i>	42	44	7	7	7	7
0 N	7,9	47,5	1	7,5	36 g	32,2 f
50 N	7,9	21,1	1	7,1	54 f	18,9 e
100 N	8,7	35,9	1	7,7	77 e	35,1 d
150 N	9,8	43,3	1	8,6	100 d	45,8 c
200 N	10,9	46,2	1	9,8	124 c	51,9 b
250 N	11,7	47,8	2	10,4	139 b	56,9 a
300 N	12,3	47,5	3	11,1	150 a	58,1 a
				2018-2022	2023	
<i>N-min i rodzonen, kg N pr. ha</i>				40 (8-100)	31 (23-38)	
<i>Optimale N-mængder, kg N pr. ha</i>				162 (80-239)	212 (189-237)	

Kvælstofbehov 2023 - vårbyg

Vårbyg	2018-2022		2023			
	Pct. råprotein i kernetørstof	Udb. og merudb. hkg kerne pr. ha	Kar. for lejesæd ved høst ¹⁾	Pct. råprotein i kernetørstof	Udbytte, kg N i kerne pr. ha	Udb. og merudb. hkg kerne pr. ha

2023. Forfrugt korn

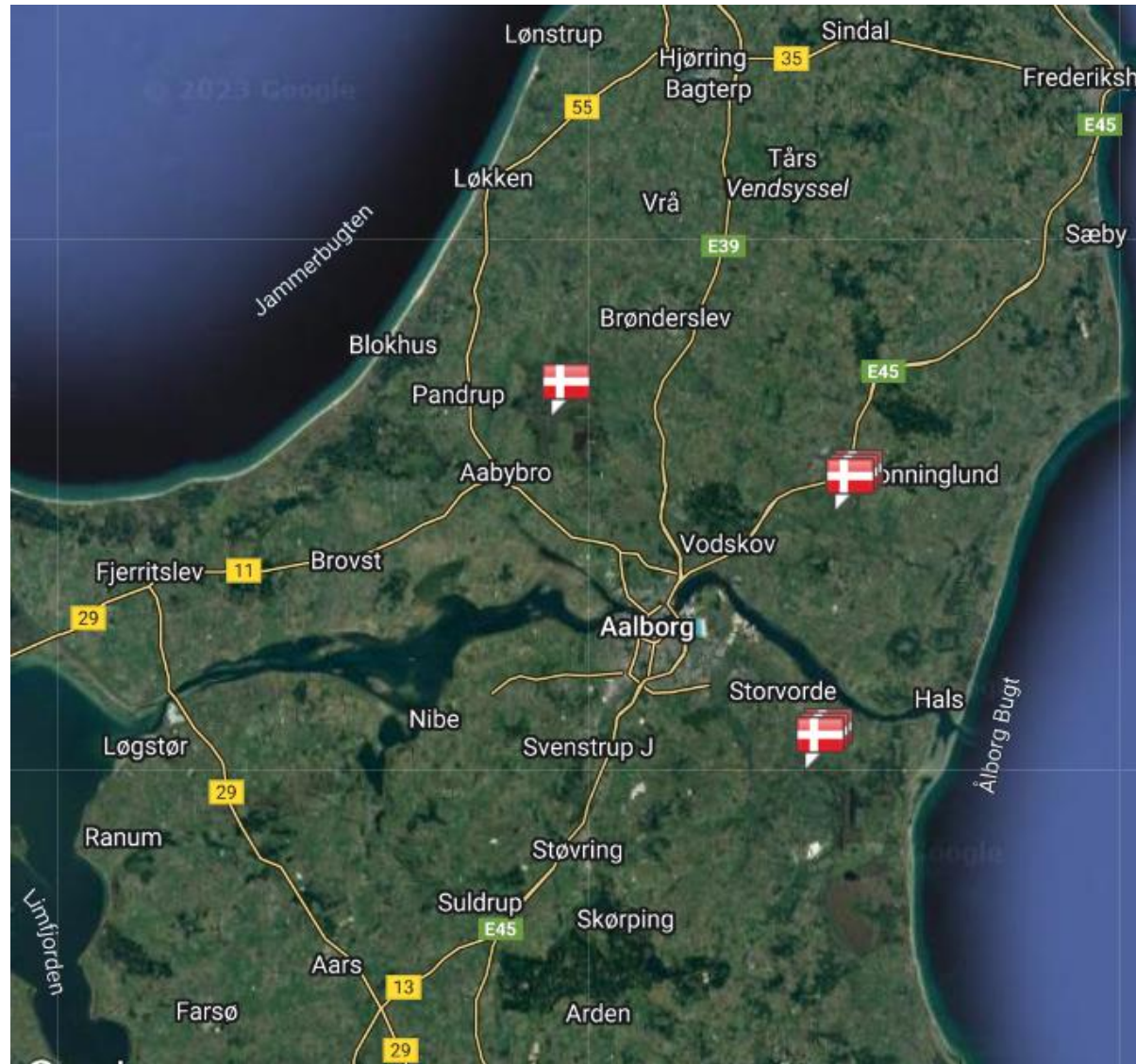
Antal forsøg	27	27	2	3	3	3
Grundgødet	9,6	41,5	3	10,4	42 d	29,5 c
40 N	9,6	12,8	3	11,0	56 c	8,2 b
80 N	10,2	20,3	3	12,2	70 b	13,1 a
120 N	10,9	24,4	2	13,1	75 ab	13,0 a
160 N	11,5	27,7	3	13,3	82 a	15,7 a
200 N	12,2	28,2	2	13,7	84 a	15,5 a
LSD					6	2.9

	2018-2022	2023
N-min i rodzonen, kg N pr. ha	60 (23-100)	59 (30-99)
Optimale N-mængder, kg N pr. ha	110 (0-219)	51 (0-103)

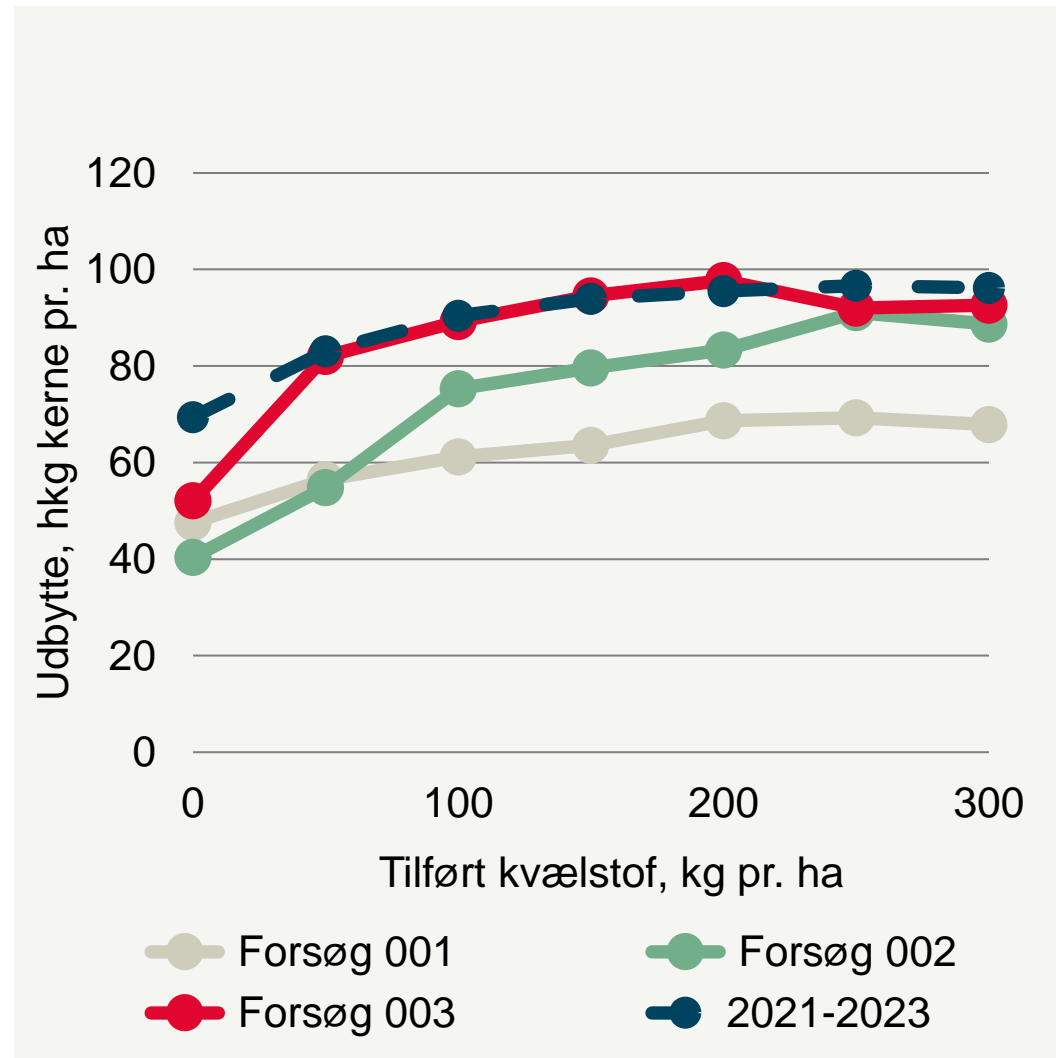
A wide-angle photograph of a lush green wheat field stretching to the horizon. The sky is a vibrant blue, filled with numerous white, fluffy clouds of varying sizes. The wheat stalks are densely packed and appear healthy and vibrant. In the far distance, a few dark silhouettes of trees and possibly a small structure are visible on the horizon line.

Kvælstofbehov på humusjord

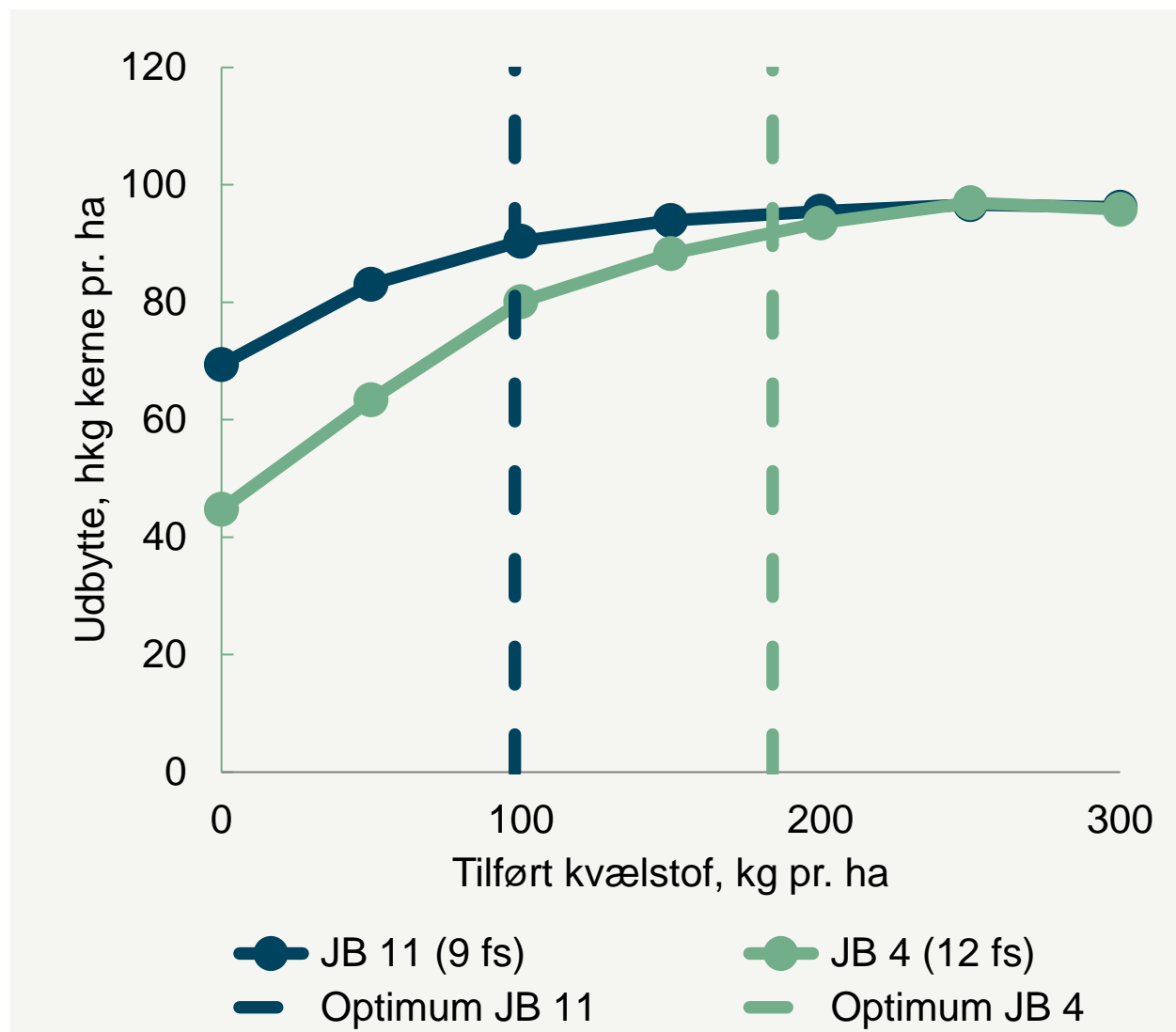
Placering af forsøg

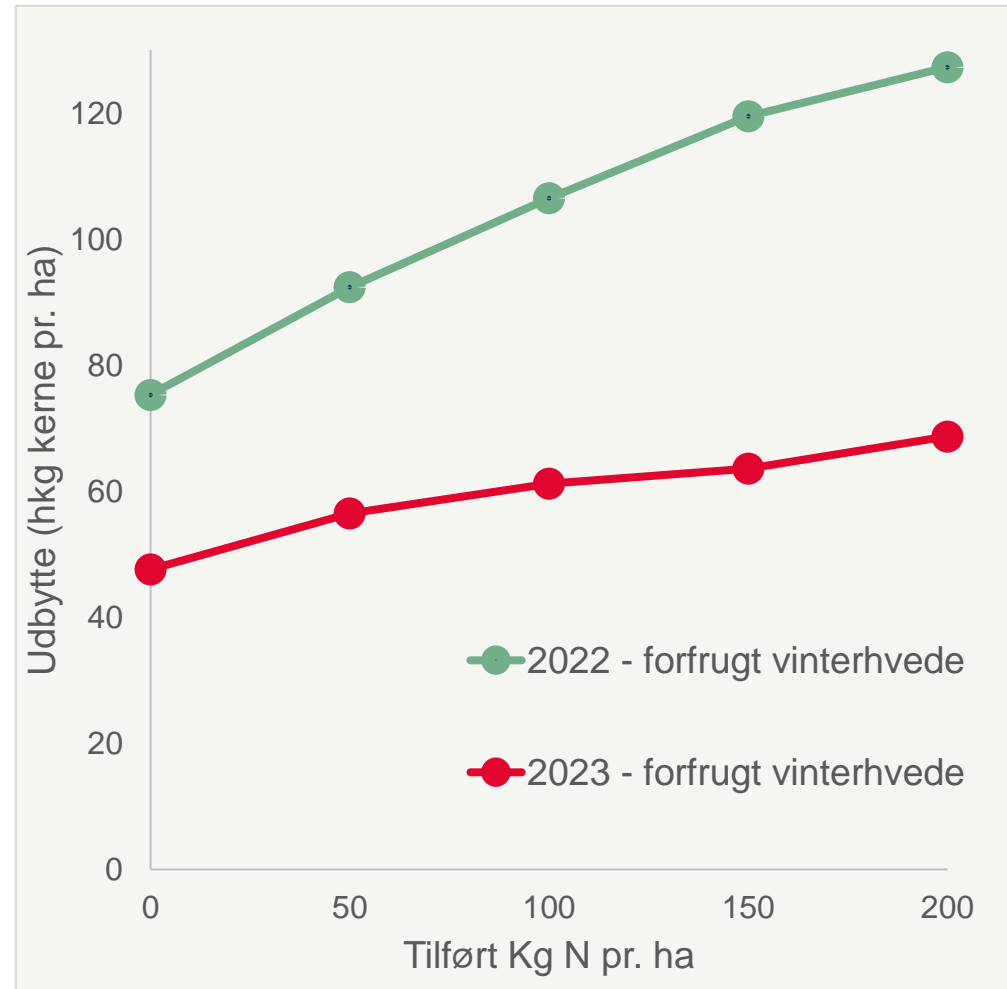
Resultater - vinterhvede

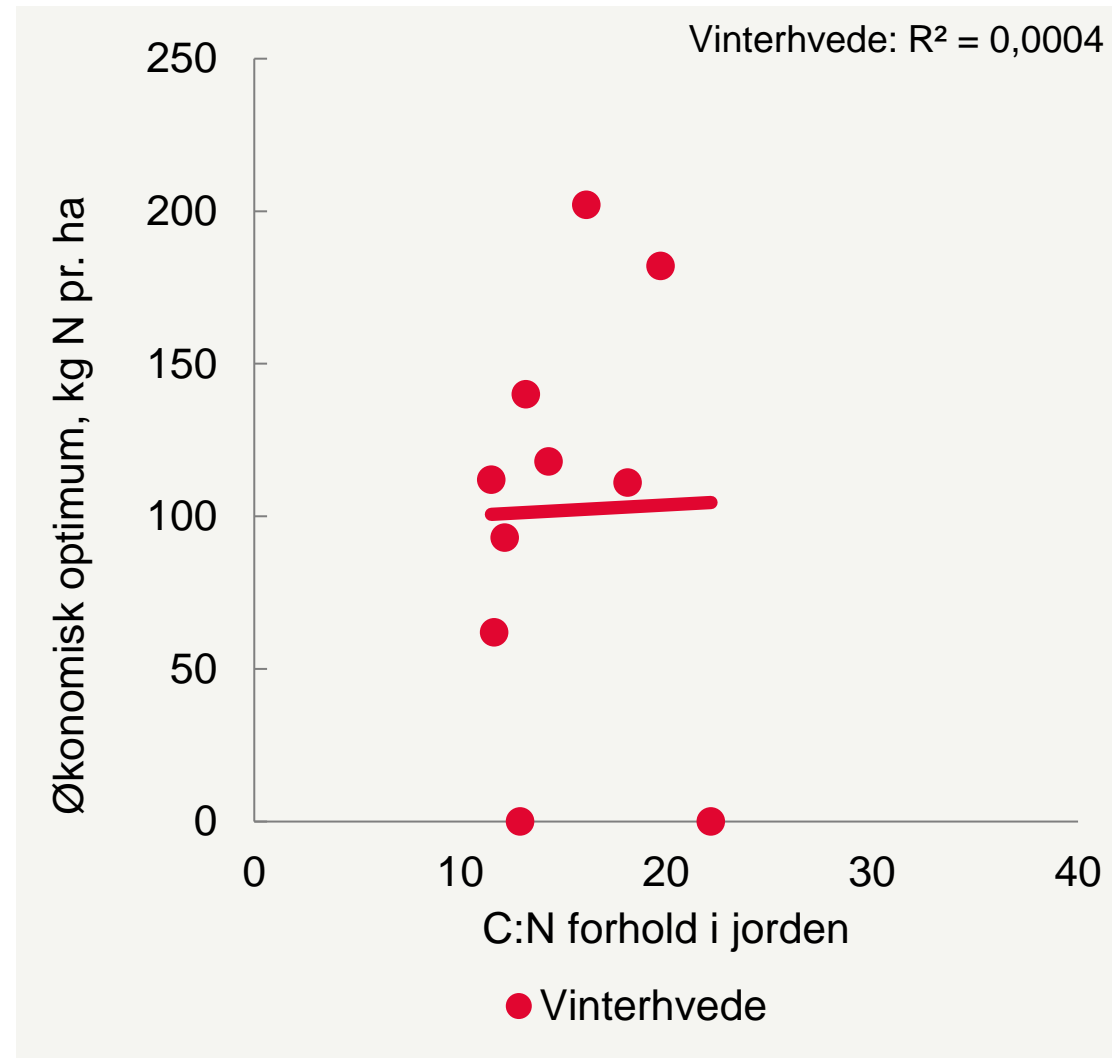
Økonomisk optimum: JB 11 og JB 4, 2021-2023

Zoom ind på forsøg i samme mark

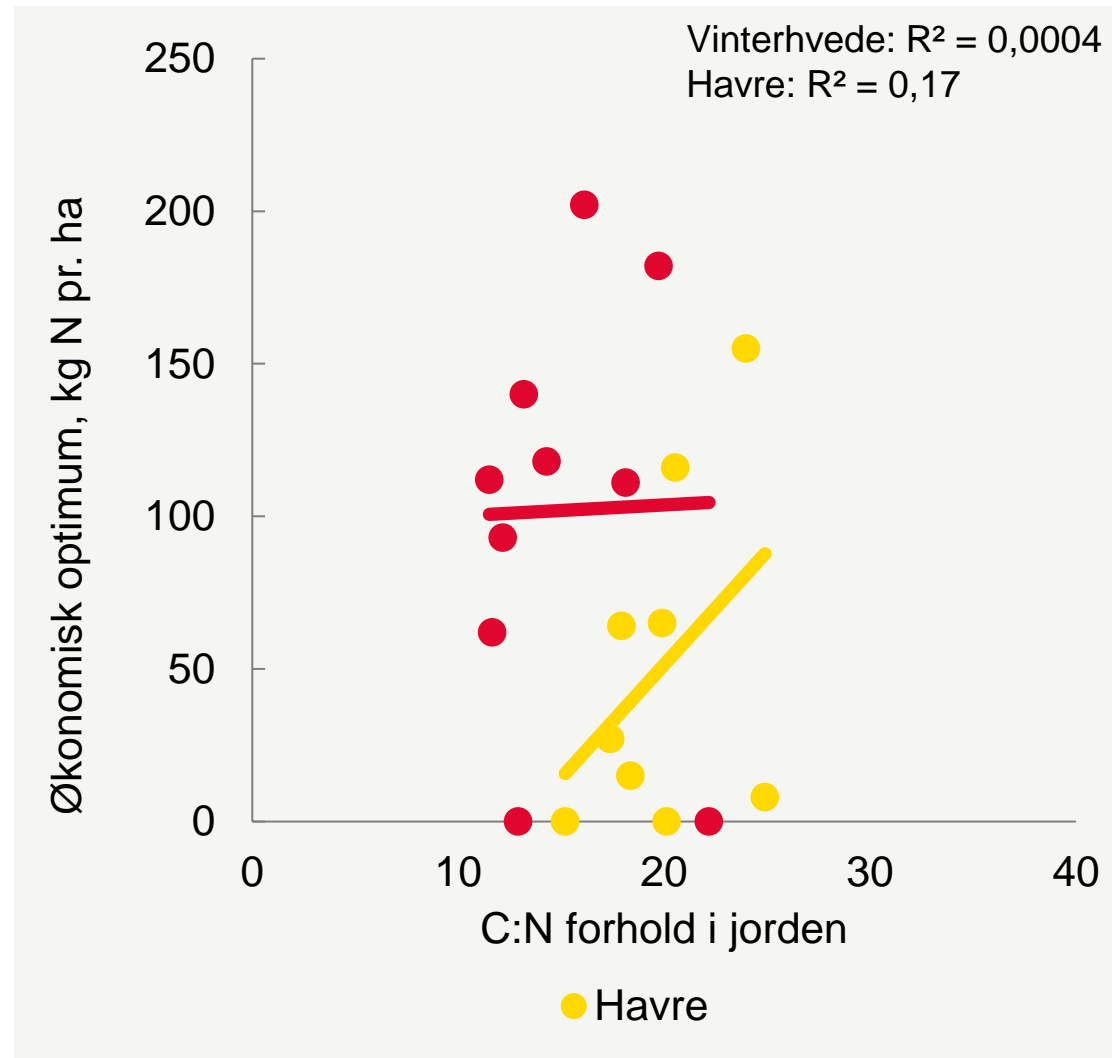
C:N forhold og økonomisk optimum

Forsøg 2021-2023

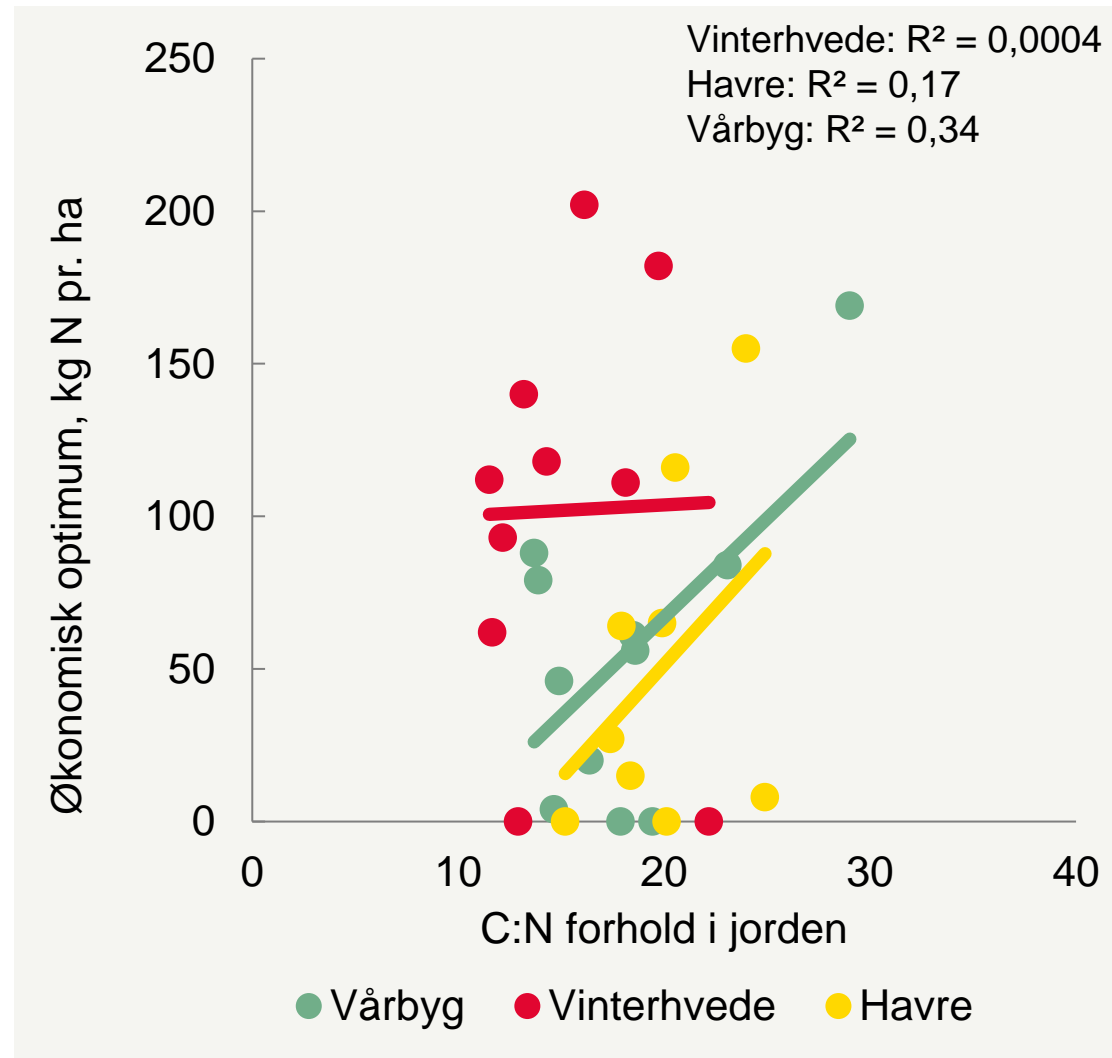

C:N forhold og økonomisk optimum

Forsøg 2021-2023

C:N forhold og økonomisk optimum

Forsøg 2021-2023

Opsummering af kvælstofbehovet

	2021-forsøg Kg N/ha	2022-forsøg Kg N/ha	2023-forsøg Kg N/ha
Havre	38 (8-65)	52 (0-155)	71(27-116)

Konklusion – tre års forsøg

- Behovet er generelt lavere end på andre jordtyper
  - Enkeltforsøgene varierer meget i kvælstofbehov
- Svært forklare kvælstofbehovet ud fra målte parametre:
  - C/N forhold
  - Humusprocent og dybde
  - Forfrugt
  - Grundudbytter

Kvælstoffikserende bakterier

Kvælstoffikserende bakterier

- Symbiotisk forhold
  - Afgrøde leverer energi
  - Bakterier leverer kvælstof
- Blue N – Corteva - *Methylobacterium symboticum*
- Vixeran – Syngenta - *Azotobacter salinestris*

07-028-2323-001

07-028-2323-003

07-028-2323-002

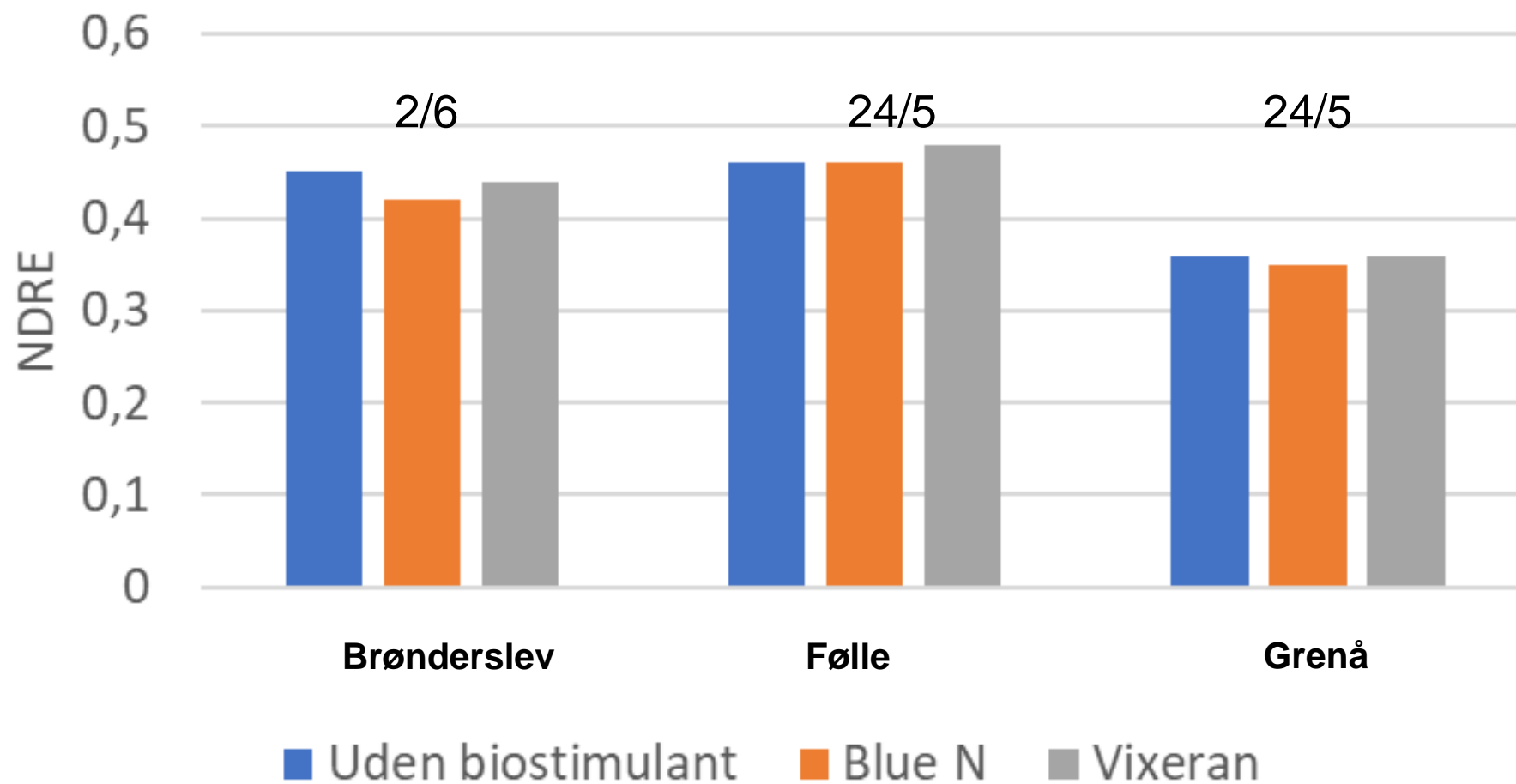

Forsøgsplan

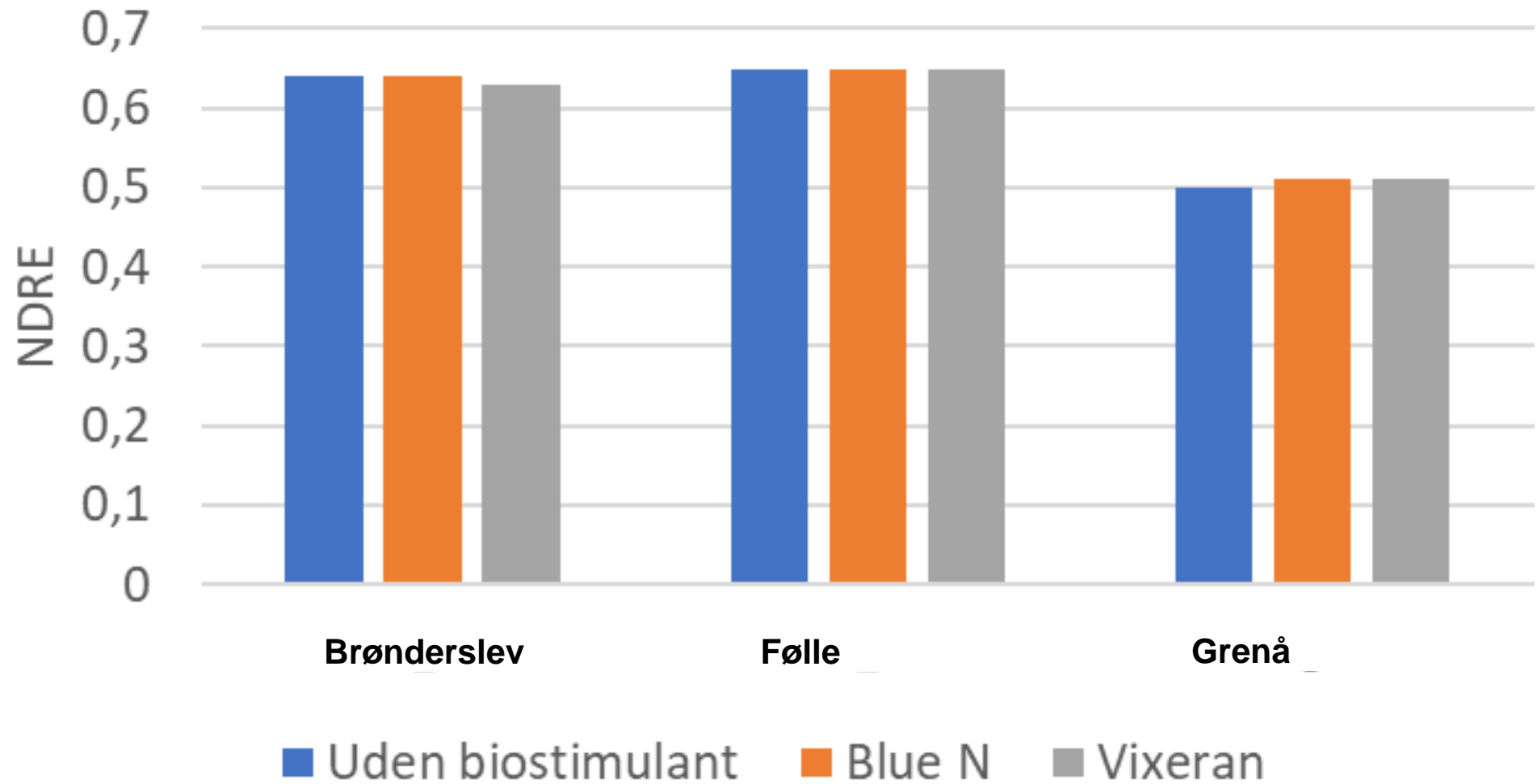
Led					Udsprøjtning	
	Medio marts	Medio april	St. 37	N i alt	Produkt	Stadie
1	0	0	0	0		
2	50			50		
3	50	50		100		
4	50	100		150		
5	50	100	50	200		
6	50	150	50	250		
7	50	200	50	300		
8	50			50	333 g/ ha Blue N	30-31
9	50			50	50 g/ha Vixeran	30-31
11	50	100		150	333 g/ ha Blue N	30-31
12	50	100		150	50 g/ha Vixeran	30-31

Dronemåling i 3 enkeltforsøg v. 50 N

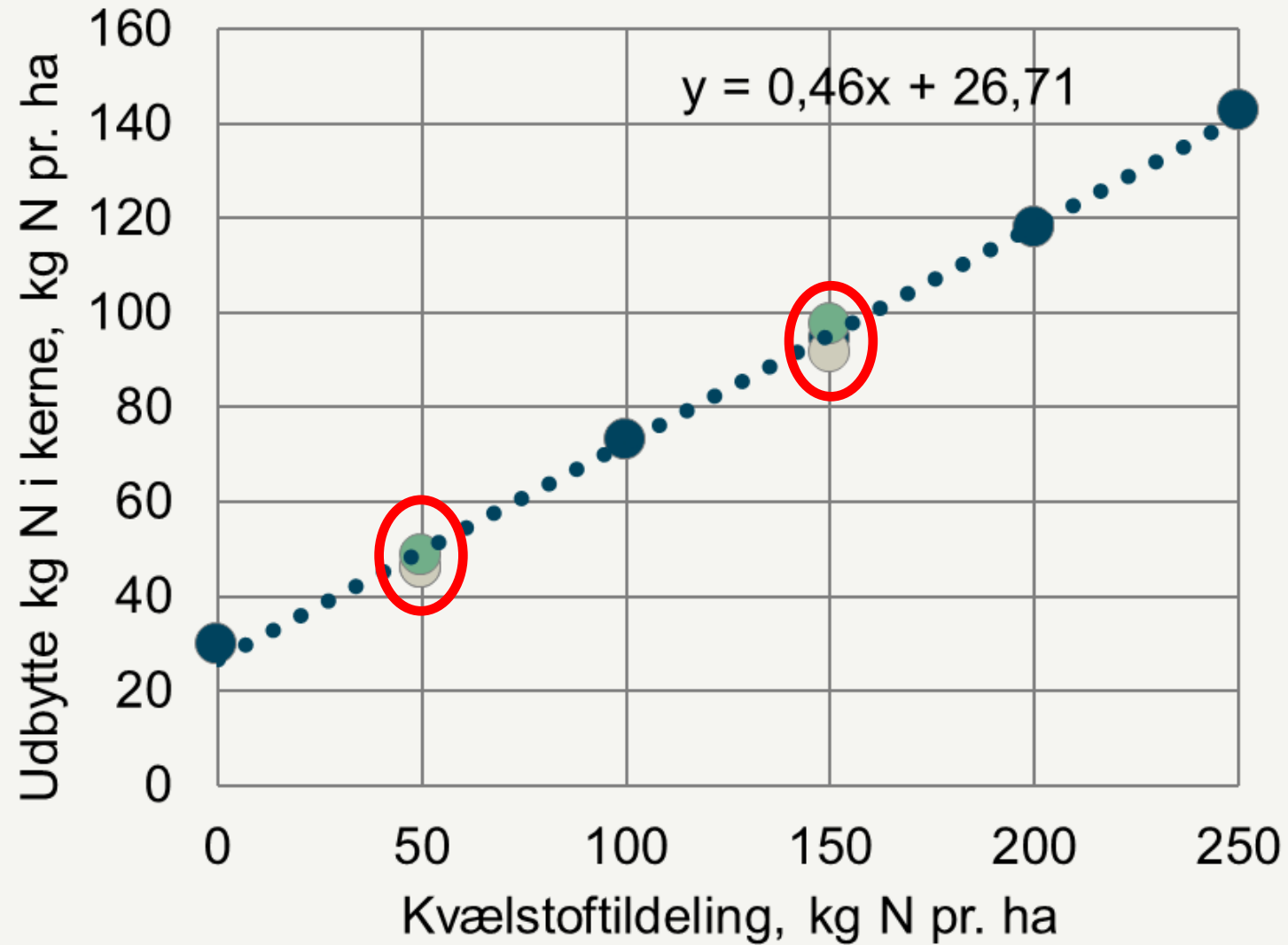
Dronemåling i 3 enkeltforsøg v. 150 N

Tabel. N. Kvælstoffikserende bakterier til vinterhvede

Vinterhvede	Kg N pr. ha i handelsgødning	Biostimulant	NDRE, index st. 43-47¹⁾	Pct. råprotein i kerne-tørstof	Udbytte kg N i kerne pr. ha	Udbytte hkg kerne pr. ha	Netto, hkg kerne pr. ha²⁾
<i>2023. 3 forsøg</i>							
2. NS 27-4	50	-	0,42	7,2	46	42,8 b	
8. NS 27-4	50	BlueN	0,41	7,3	46	42,0 b	-2,8
9. NS 27-4	50	Vixeran	0,42	7,6	49	42,8 b	-1,7
4. NS 27-4	150	-	0,60	8,6	95	73,1 a	
10. NS 27-4	150	BlueN	0,60	8,6	92	71,2 a	-4,0
11. NS 27-4	150	Vixeran	0,60	8,9	98	73,0 a	-1,7
<i>LSD</i>					9	6,1	

Kvælstofudbytte

● NS 27-4

● NS 27-4 og BlueN

● NS 27-4 og Vixeran

Konklusion:

- 3 forsøg i vinterhvede i 2023 har ikke vist effekt af produkter, der reklameres med en effekt på 30 kg kvælstof
- Entydige resultater i alle 3 forsøg
- Konklusionen er, at det ikke har virket i disse forsøg
- Andre forsøg må påvise en evt. virkning under andre omstændigheder

Gødningstyper og nitrifikationshæmmere til vårbyg - 2023

Vårbyg	Pct. råprotein i kernetørstof	Udbytte, kg N i kerne pr. ha	Udbytte, hkg kerne pr. ha
<i>2023. 3 forsøg, 120 kg N</i>			
4. NS 27-4	12,8	77 ab	44,1 ab
7. NS 27-4 m. NI	12,9	76 ab	43,6 b
8. NS 21-24	12,3	73 b	43,7 b
9. NS 21-24 m. NI	12,2	73 b	43,5 b
10. Urea	12,7	79 a	45,7 a
<i>LSD</i>		6	1,4

120 kg N/ha placeret ved såning, NI = nitrifikationshæmmer

Gødningstyper og nitrifikationshæmmere til vårbyg – 2022-2023

Vårbyg	Pct. råprotein i kernetørstof	Udbytte, kg N i kerne pr. ha	Udbytte, hkg kerne pr. ha	
<i>2022-2023. 8 forsøg</i>				
4.	NS 27-4	10,5	89 ab	64,8 b
7.	NS 27-4 m. NI	10,4	88 ab	64,7 b
8.	NS 21-24	10,1	90 ab	66,8 a
9.	NS 21-24 m. NI	10,0	88 b	66,3 ab
10.	Urea	10,8	91 a	65,6 ab
<i>LSD</i>			2	1,3

120 kg N/ha placeret ved såning, NI = nitrifikationshæmmer